

tíðindablaðið

Útgevur: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjan Dahl

Bládfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Mjorkadalur, Sornfelli og Løgtingið

DAGIN EFTIR sum lögtingssetan 1983 var liðug vóru tingmenn bodnir at siggja Mjorkadal og partar av Sornfelli.

LØGTINGIÐ hevur tvær ferðir gjørt einmæltar samtyktir í sambandi við stöðirnar á Sornfelli og á Eiði. Í báðum samtyktunum verður sagt, at Føroyar skulu haldað uttan fyri ósemjur landana millum, at stríðsútgerð ikki eigur at verða goymd á føroyskum landella sjóki og at hermenn ikki verða knýttir á Sornfelli- og Eiðisstöðunum.

FYRI STUTTUM kom fram, at á Sornfelli er eisini ein relæstøð, sum ongin hevur víta nakað um higartil. Í tingsetuni, sum endaði 9. mai, samtykti løgtingið, at lögtingsins marknaðarnevnd skal kanna hetta mál nærri. Í blaðnum týsdagin var samrøða við lögtingsformannin. Hesin helt at danski verjufólkaháttarinn og móguliga eisini uttanríkisráðharrin eiga at mæta í marknaðarnevndini og greiða nevndin frá hvat veruliga er á Sornfelli.

ALT TAD, ID tingmenn hoyrdu og kundu siggja í Mjorkadali og á Sornfelli 10. mai, gav onga trygd fyri økrum. Tað er púra rætt, sum lögtingsformaðurin segði í blaðnum týsdagin, at teir onga tekniska vissu fingi fyri, at onki loyniligt fer fram á Sornfelli. Heldur ikki varð svarað uppá allar spurningarnar, ið settir vóru, og var grundgevingin tann, at hetta vóru politiskir spurningar.

oddagrein

SUM LONGU nevnt vórðu allir tingmenn bodnir at siggja Mjorkadal og partar av Sornfelli. Fyri tjóðveldisflokkinn møtti ongin og fyri javnaðarflokkinn møtti bert ein tingmaður. Orsøkin til at fleiri tingmenn ikki møttu, er sjálvandi tann, at løgtingið hevur gjørt tvær einmæltar samtyktir í hesum máli og so tað, at tað var Mjorkadalur, sum tók stig til hesa vitjan og ikki løgtingið ella lögtingsins marknaðarnevnd.

TINGMAÐURIN, sum møtti úr javnaðarflokkinum, umboðar flokkinn í marknaðarnevndini, ið er tann nevndin, sum hevur fingið álagt frá lögtinginum at kanna hvat veruliga fer fram í Mjorkadali og á Sornfelli. Tá spurð verður, hví bert tann eini javnaðartingmaðurin møtti, so er svarið heilt einfalt tað, at marknaðarnevndin hevur fingið álagt at kanna spurningin og tí var tað nóg mikið at javnaðarflokksins umboð í marknaðarnevndini møtti.

TINGBÓLKUR javnaðarflokksins hevur fult álit á øllum teimum umboðum, sum flokkurin hevur valt bæði í lögtingsnevndir og aðrar nevndir, og tá ein nevnd hevur fingið álagt at kanna ein spurning so er tað sjálvsagt at nevndarumboðið hjá flokkinum møtti.

KORTINI VAR tað ikki rætt at Mjorkadalur tók stig til hesa vitjan. Sjálvandi skuldi lögtingsins marknaðarnevnd verið stigtakarinn í hesum før.

Hin »privati« landsstýrismaðurin

Leingi hevur ljóðað at Anfinn Kallsberg, landsstýrismaður í privatiseringsmálum, berjist sum úlvur á skóg fyri at privatisera partar av Strandferðsluni, serliga lastbilarnar. Hetta er jú eisini í tráð við hansara ideologi, um hann annars hevur nakra slíka, ið hvussu so er ger hann eftir harraboðum frá politiska gubba sínum Óla B.

Motivið hjá Anfinni sigst vera hin avoldaða receptin, at á almennum hondum fer alt í ørøkt, meðan tingini gliða av sær sjálvum bert tað kann kallast privat (serliga um tað er gildið av tí almenna). Henda áskoðan er einki minni enn ein undirmetan — há og spott — móti fólk, ið ger eitt samvitskufult arbeiði.

Mær vitandi eru føring-

ar eins ábyrgdarfullir í sínum arbeiði, annaðhvørt arbeiðsplássíð eitur »hitt almenna«, Bacalao ella sjálvur Jákup í Lopra. Hetta kann prógvast við ótaldum ítøkiligum dømum. Tá t.d. Smyril á sinni varð keyptur frá hinum superprivata DFDS var hann, varisliga sagt, niðurundirkominn av ørøkt. Men tað vardi ikki leingi

Enn hava russar ikki lagt minur á Skálafjørðinum

Tað sýnist sum um Dimmalætting og Dagblaðið hava sett eina veruliga herferð igongd móti manningini á russisku skipunum, ið koma til »umvælingar« á Skála Skipasmiðju. Manningarar og øll, sum hava samband við teir, skulu helst verða brennd á báli.

Tað tykist sanniliga lögð, at russarar koma á Skála Skipasmiðju, tí óiva kundu teir fingið skipini viðgjørð biligari á øðrum skipasmiðjum, tí Skála Skipasmiðja er so »dýr«, at føroyingar heldur fara til Danmarkar at fáa skipini viðgjørð.

Helst er tað av øðrum ávum, at russarar koma henda vegin. Allarhelst koma teir sum ferðamenn, tí hetta er eitt av teimum fáum vestanlondunum har teir kunnu savna plastikkposar, uttan at loyniløgreglan rennur í hølunum. Teir koma og teir gjalda fyri seg, og tað átti at verið nóg mikið fyri ein loyprisara av frælsu handli, sum Óli Breckmann sigur seg vera. Helst eru russarar einastu ferðamenn, sum gjalda ríkiliga fyri seg her. Men Óli er farin at skilja millum heidnar og kristnar pengar, og tað er eitt tekin um kapitalistisk forfall.

Uttan nakra MX-raket í kokinum, havi eg fleiri russarar gangandi í túninum, og enn hevur eingin gjørt mær ónáðir. Heldur ikki havi eg verið varur við nakrar minur á fjørðinum, so um KGB eigur skipini, hava teir ikki gjørt sama bragdið sum CIA í Nicaragua.

Vandamálið er ikki russararnir á Skála, men ringa samvitskan hjá borgarliga alternativinum, ið hevur eitt samskipt við Rusland, tí vestanlond

hava ikki nakað at bjóða føroyingum. Pauli Ellefsen hevur vitjað í Ruslandi, og í sjálvari Dimmu sá eg eina mynd, har hann tekur upp undir eina russiska styrju, meðan konan hyggur at.

Leiðararnir í Kreml eru eins borgarligir sum teir í USA. Óli Breckmann hevur gjørt Reagan, um hann býði her, til lim í Fólka flokkinum, og eg kann vissa honum, at um Chernenko, Andropov ella Bresnev býðu her, so vóru eisini teir limir í sama Fólka flokki. Tað er eins lítil kollvelting í Kremls leiðarum, sum tað er protestur í einum protestantiskum presti.

Stórveldir føra stórveldispolitikk, og tað kunnu vit ikki gera nakað við. Fyri okkum er tað uttan týðning, um vit verða dripin av eini atombumbu eystanifrá ella vesanifrá. Fyri døggyja bara. Einasta vit kunnu ugga okkum við er, at øll stórveldir ganga til grundar av egnum ávum.

Friður á jørð og í menniskjum góður tokki er eitt ynski, men bardagi er eitt gamalt eyðkenni fyri mannin. Hetta eyðkennið gongur aftur til frummanningin, ið fyri at tryggja sær nóg mikið avkom, brúkti fleiri konur upp. Var eingin kona fyri hondini, mátti hann út at ræna sær eina ella fleiri Á slíkum veiðiferðum hevur frummaðurin møtt øðrum hannum, sum uttan at hava lisið »Rapport«, vóru úti í somu orindum, og so var hildarleiður.

Hóast vit nú kalla okkum mentaðar menn, sum eru stýrdir av ovára hesinum, so kallar frummaðurin til bardaga, hóast herfongurin er alt annað enn kvinnur. Nú siga

vit okkum berjast fyri trúgv, frælsi, alheims kommunismu, pávanum, protestantismuni o.s. fr.

Á okkara døgum, har vandi er fyri atombardaga, ræður um at finna eina sømuliga loysn fyri hesar menn, har frummaðurin kallar so sterkt.

Her kundi eg hugsað mær eina olympiada, har deyðstørvandi menn fingi loyvi at berjast og drepast, so frummaðurin veruliga fekk útrás.

Herovastar eru sjálvskrivaðir til eina tilika kapping. Úr Føroyum kundu vit sent Regin Jespersen, og helst vildu fleiri fylgt honum. Vinningarnir skuldu verið nøkur (hægst 10) »ðalmindiliga« vøkur konufólk.

Á henda hátt kundu vit bæði nøktað frummansstørvin og minkað um talið á hervirmonnum, við teimum minkar eisini vandin fyri atombardaga. Eisini fingi vit høvi at yrkt kvæði um kappar og kappabrogd. Um Regin Jespersen kom heim við herfongi kundu vit kallað hann Regin hin Mikla og yrkt honumkappakvæði. Fall hann, so yrktu vit um niðingssgerðina, ið varð fram móti honum.

Annars fari eg at spyrja fútan, ið er ein maður gjørdur úr serstøkum moralskum evni, um hann óátalað loyvir lögreglu-manni at kunngera hver vitjar hvønn, nær og hvar. Hóast vit ikki hava nakra lóg um verju av privatlivinum, so kann fútin ikki loyva, at lögreglu-menn reka njósna-rá-virksemi móti vanligum borgarum. Men vit skriva 1984: »Big brother is watching you«

Jens M. Dalsgaard

til hin almenna føroyska manningin hevði arbeiðt hann upp til at vera eitt fyrimyndarligt skip bæði í gongd og røkiskapi.

Meðan vit eru við hitt privata DFDS, so sigla teir her eina stokkuta stund á sumri — tá rómur er tjúkkastur. Tá hoyra vit javnan lýsingar um at skipið er seinkað, av eini ella aðrari orsök — eins

væl kundi verið sagt: Drivur millum lond við maskinskaða. — Anfinn Kallsberg, nær hevur Smyril okkara, í øll hesi ár, verið seinkaður so mikið sum ein tíma, vegna teknisk brek (ørøkt)??

Anfinnur sigur, at lastbilarnir skulu rekast eftir somu recept sum teir

»privatu« bussarnir — áju — bussruta okkara her í Havn steðgaði fyri einum ári síðan av berari ørøkt, og teir vóru ríknir av einum privatum partafelag.

Lat tað vera nóg mikið við hesum dønum, men um landsstýrismaðurin framvegis er tornæmur, tá kunnu fleiri dragast fram.

Tað hoyrist, at nakrir bilferarar, summir á Strandferðsluni, summir ikki, hava »upfunnið«, at teir skulu eiga strandferðslubilar.

Eru hesir menn so eldhugaðir eftir privatum initiativi, so stendur teimum frítt at seta eitt hvørt munagott á stovn, teir eiga bara ikki at sleppa at

»keypa« fólksins bilar til endamálið.

Anfinn Kallsberg situr sjálvur í einum tí fremsta almenna starvi her á landi, og sambært úttal-tilsi hansara, so ger ein ikki arbeiði sitt til lit, tá hann er í almennari tænastu. Hetta er kanska svarið uppá, hví hann so illa greiðir sínar uppgávu sum landsstýrismaður.

Til seinast eini góð ráð: Privatisera teg sjálván, Anfinn, far norð aftur til Viðareis til tað privata initiativ tú putlaðist við har norðuri.